

[Socialministeren.]

resultat, der nåedes ved loven af 2. oktober 1956, var udtryk for, hvad flertallet i folketinget kunne blive enig om, og jeg gør således opmærksom på, at socialdemokratiet, venstre og de konservative, det radikale venstre og kommunisterne stemte for forslaget om gennemførelsen af folkepensionen, og at kun retsforbundet og enkelte andre stemte imod. Jeg betragter det, vi dengang nåede til, som et hele, som der ikke nu kan foretages ændring i uden at gå imod de forudsætninger, som for mange lå bag deres tilslutning til den samlede nyordning af aldersforsørgelsen. Jeg kan derfor ikke anbefale det foreliggende lovforslag.

Da det ærede medlem hr. Søren Olesen ved sin fremsættelse af forslaget særlig nævnte spørgsmålet om kommunernes likviditet, skal jeg benytte lejligheden til at oplyse, at finansministeren har forhandlet med repræsentanter for de kommunale organisationer om en række foranstaltninger, der har til formål at forbedre kommunernes likviditet, bl. a. ved en forhøjelse af tilskudsprocenten for statens refusion af sociale udgifter. Dette forslag er forelagt folketingets finansudvalg til godkendelse.

Forslagsstilleren (Søren Olesen): Forud for fremsættelsen og vedtagelsen af loven om folkepension gik der mange diskussioner og forhandlinger. Jeg skal ikke drage ret mange af dem frem, men jeg vil gerne have lov at minde om en udtalelse, som den højtærede statsminister fremsatte i sin åbningstale den 4. oktober 1955 (Folketingstidende 1955-56, sp. 15-16). Da udtalte den højtærede statsminister om folkepensionen og om en forbedring af enkeres forhold følgende:

„Ved fastlæggelsen af tidspunktet for iværksættelsen af disse reformer må hensyn tages til landets økonomiske situation, ligesom det må sikres, at der tilvejebringes fuld økonomisk dækning.“

Ved lovforslagets første behandling, som fandt sted den 23. november 1955, gjorde de forskellige ordførere en del ud af denne udtalelse, ikke mindst det konservative folkepartis ordfører, idet det ærede medlem hr. Poul Møller netop omtalte dette forhold og denne udtalelse meget udførligt og bl. a. henviste til, at når man nu allerede, 1½

måned efter at statsministeren fremkom med disse udtalelser, så så lyst på situationen, at man mente, tiden ville være inde i løbet af et års tid til at iværksætte disse foranstaltninger, måtte man forudsætte, at til den tid var også sådanne ting som tekstilafgifter og andre forbrugsbegrænsende afgifter afskaffet og de økonomiske forhold sådan, at man kunne iværksætte disse foranstaltninger, af hvilke den vigtigste var gennemførelsen af folkepensionen.

Det er imidlertid slet ikke gået sådan; tværtimod har man i denne vinter fra alle sider erkendt, at situationen ikke er forbedret, men betydeligt forværret, og at vi efter valget vil stå over for betydelige vanskeligheder på det økonomiske område, som må føre til forskellige indgreb — hvilke, har man ikke omtalt. Det kan derfor nok siges, at de forudsætninger, under hvilke man vedtog loven om folkepensionen, er bristet.

Så kan man indvende, at det ikke er ret længe siden, loven blev vedtaget, og at det dog er for tidligt at stille forslag om at ophæve en del af den. Dertil vil jeg sige, at hvis forudsætningerne for vedtagelsen af loven i sin helhed må siges at være bristet — og det er da også tidligere omtalt fra forskellig side, at forholdene ikke er sådan, som man dengang havde ventet de ville blive — er dette et meget mildt forslag, da der ikke røres ved den indtægtsbestemte folkepension og de forbedringer, som de dårligst stillede aldersrentemodtagere får, men kun tages sigte på ikke at gennemføre den del af loven, som sikrer pension til de mennesker, der har en ret skikkelig indtægt i forvejen, nemlig en indtægt på omkring 9 000-10 000 kr.

Jeg skal endvidere, hvad angår de økonomiske forhold, som man nu drøfter så meget, minde om, at man taler om to sider af sagen, en besparelse på statens budget og en lettelse af skatteydernes byrder. Man vil måske sige, at når vi foruden at foreslå, at man stryger det beløb, man har udregnet til ca. 60 mill. kr., folkepensionens mindstebeløb, og samtidig foreslår, at den ene procent, skatteyderne skal betale, nedsættes til ½ pct., bliver der ikke tale om nogen større besparelse for staten, men kun om en lettelse af byrderne for skatteyderne, men jeg mener, at de to ting hører sam-